

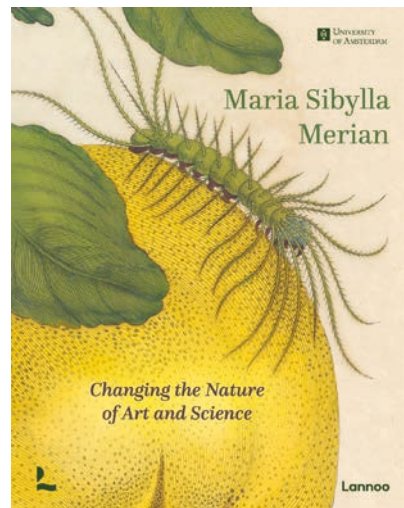
Batavia in 1627

Het boek kwam tot stand in samenwerking met het Westfries Museum in Hoorn, dat in 2019 een virtual reality tentoonstelling wijdde aan de stichting van Batavia in 1619 door gouverneur-generaal Jan Pietersz. Coen op de puinhopen van het voormalige vorstendom Jayakarta. Auteur Bea Brommer was een van de curatoren van deze bijzondere tentoonstelling. Aan de hand van een kaart uit 1627 kon je met een vr-bril een tocht door Batavia maken.

Op de puinhopen van het veroverde Javaanse Jayakarta stichtten de Nederlanders in 1619 een nieuwe stad, Batavia. Dit centrum van de VOC-handel in Azië trok bewoners uit alle windstreken aan. Aan de hand van een bijzondere kaart uit 1627 geeft Bea Brommer een impressie van het dagelijks leven in het Batavia van toen met verhalen van een aantal burgers. Die verhalen variëren van de handel en wandel van een Nederlandse vrijbouter, tot de wederwaardigheden van een Bantamse slaafgemaakte vrouw en een Japanse weduwe. Tot in detail bespreekt Brommer hun huizen in de stad en de plantages daarbuiten. Hierdoor krijg je een beeld van de diverse bevolking van Batavia. Aan de hand van stedelijke thema's zoals bestuur, kerk, onderwijs en de diverse bevolking (Chinezen, Japanners, Mardijkers en vrijburgers) wordt een aantal representatieve biografieën gepresenteerd. Het resultaat is een oogstrelend

prachtig geïllustreerd koffietafelboek dat bol staat van bijzondere mooie verhalen.

Titel: Batavia in 1627. Wonen en leven in een multiculturele stad
Auteur: Bea Brommer
Omvang: 226 pagina's
ISBN: 9789462497801
Walburg Pers
Prijs: € 39,99

Maria Sibylla Merian

Maria Sibylla Merian (1647-1717) staat het laatste decennium volop in de aandacht. Het leven en werk van deze in Duitsland geboren vrouw, die zich later in Nederland zou vestigen, wordt bestudeerd door entomologen, botanici en historici, zijn een blijvende inspiratiebron voor hedendaagse kunstenaars en schrijvers. Zij was kunstenares, naturalist en entomologe die planten en insecten bestudeerde en daar gedetailleerde tekeningen van vervaardigde. Haar werk beïnvloedde onder andere Linnaeus. Zij was voor zover bekend de eerste die de insecten tekende samen met de plant waar ze op gedijden. In 2016 gaf uitgeverij Lannoo, in samenwerking met de Koninklijke Bibliotheek, haar meesterwerk *Metamorphosis insectorum Surinamensium* uit als facsimile. Een parel van een boek dat nog leverbaar is en die in geen enkele collectie mag ontbreken.

Dit Engelstalige boek bundelt de recentste wetenschappelijke kennis over deze opmerkelijke vrouw wiens interessante leven in verschillende boeken is opgetekend. De auteurs onderzoeken onder meer Merians pionierswerk over de voortplanting en ontwikkeling van insecten, haar werk methoden en -materialen, haar reis naar Suriname, haar netwerken en haar ruime invloed op de kunsten en wetenschapsgeschiedenis. Haar werk wordt vergeleken met dat van vroegmoderne en hedendaagse artiesten en wetenschappers. Het boek biedt nieuwe inzichten in het werk en leven van Merian en is voorzien van tal van prachtige illustraties en heeft een uitgebreide bibliografie en index. Voor geïnteresseerden een aanrader.

Titel: Maria Sibylla Merian. Changing the Nature of Art and Science
Auteur: Bert van de Roemer, Florence Pieters, Hans Mulder, Kay Etheridge, Marieke van Delft (red.)
Omvang: 304 pagina's
ISBN: 9789401485333
Lannoo
Prijs: € 39,99

Nog meer wereldgeschiedenis van Nederland

In 2018 verscheen het boek *Wereldgeschiedenis van Nederland*. In dat

boek vertellen meer dan honderd aanstormende en gevestigde Nederlandse onderzoekers op het gebied van geschiedenis en cultuur het wereldwijde verhaal van de Nederlandse geschiedenis. De Nederlandse geschiedenis is nauw verbonden met die van de wereld als geheel. Door migratie, handel en kennisuitwisseling beïnvloedden mensen elkaar over grotere afstanden en intensiever dan we lang dachten. Het vlot geschreven, verhelderende en prikkelende boek laat zien hoe Nederland de wereld door de eeuwen heen mede heeft vormgegeven, en andersom: hoe Nederland zich onder invloed van verre en nabije burens heeft ontwikkeld. Door de vele nieuwe inzichten werd het boek al snel een standaard naslagwerk. Gezien het succes van het boek is het niet vreemd dat er nu een vervolg ligt.

In Nog meer wereldgeschiedenis van Nederland komen onderwerpen aan de orde als geuren en smaken, Nederland als fietsland, Bataven in het Romeinse leger, slavenhandel, het eerste hoerencongres, genocide op Ambon en in Atjeh, de verspreiding van het Nederlands over de wereld en de gevolgen van Nederlandse exploitatie voor de olifant. Een veelzijdigheid aan onderwerpen dat een goed overzicht geeft van de Nederlandse geschiedenis. Je kan het boek natuurlijk in zijn geheel lezen maar ook op basis van interesse lezen. Er valt genoeg interessants te lezen. Ik werd bijvoorbeeld gegrepen door Vrouwelijke leiders in een patriarchale samenleving; Hoe Sint-Nicolaas verscheen in Nederland; De Nederlandse taal gaat overzee; Slavernij afgeschaft of afgekocht; Scheepskapitein in illegale slavenhandel; Meerstemmig de emancipatie bezingen en Otto Huiswoud een Surinaamse spil in the Black Atlantic om maar een paar artikelen te noemen. Ook dit boek zal snel een klassieker worden en is een must have.

Titel: Nog meer wereldgeschiedenis van Nederland

Auteur: Huygens Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis

Omvang: 720 pagina's
ISBN: 9789026354489
Ambo | Anthos uitgevers
Prijs: € 54,99

Gedichten uit het koninkrijk

Tsead Bruinja: 'Irakezen, Iraniërs, Amerikanen en anderen hebben in Nederland werk gemaakt dat met ons te maken heeft. Dat grotere verhaal ontbreekt tot nu toe in de bloemlezingen. "Onze" literatuur is die van Remco Campert, Tjitske Jansen en Radna Fabias, maar ook die van Tsjébbe Hettinga, Jan Glas en Nydia Ecury, van Mowaffk Al-Sawad en Mia You.' Dat is zeker een groot gemis. Zeker ook omdat poëzie uit o.a. Suriname en de Antillen ook gerekend kunnen worden tot Nederlandse poëzie. Zeker als deze behoren tot hetzelfde taalgebied of koninkrijk.

Als Dichter des Vaderlands (2019-2020) nam Tsead Bruinja zich voor een inclusieve bloemlezing samen te stellen die ruimte bood aan zo veel mogelijk talen, streektaalen en dialecten. Zijn selectie begint in 1945 en beperkt zich tot poëzie die geschreven is binnen het Koninkrijk

der Nederlanden. Dat betekent dat er poëzie te lezen is uit Indonesië en Suriname en van de Antillen, maar ook dat er gedichten zijn opgenomen van nieuwe Nederlanders uit bijvoorbeeld het Midden-Oosten en Zuid-Amerika.

Met deze bloemlezing wil Bruinja een andere blik op de Nederlandse poëzie geven. In bijna alle belangrijke bloemlezingen tot dusver ontbreekt bijvoorbeeld vaak de Friese en de Antilliaanse poëzie, terwijl die poëzie in contact staat met de Nederlandstalige poëzie en de wereldpoëzie. In de bloemlezing zijn 101 gedichten opgenomen. Wij vinden er klinkende Surinaamse namen tussen zoals Trefossa, Michaël Slory, Shrinivási, Johanna Schouten-Elsenhout, Astrid H. Roemer, Guillaume Pool, Jit Narain, John Leefmans, Dobru, Cándani, Edgar Cairo, Bernardo Ashetu, Kwame Dandillo en Raj Mohan. Maar ook uit de Antillen zoals Munye Oduber-Winklaar, Tip Marugg, Nydia Ecury en Frank Martinus Arion.

Zoals Bruinja in zijn nawoord schrijft: "Mij stond een bloemlezing voor ogen met poëzie geschreven in andere talen dan de Nederlandse, door mensen die in het Koninkrijk der Nederlanden wonen of woonden. Op die manier kon pas echt 'het verhaal van Nederland' verteld worden." Daar is hij in geslaagd en smaakt naar meer...

Titel: De eerste bloemlezing van de Nederlandse poëzie. 101 gedichten uit het Koninkrijk van 1945 tot nu
Auteur: Tsead Bruinja
Omvang: 280 pagina's
ISBN: 9789021436937
Querido
Prijs: € 22,99

Bijlhout en Bakkeljauw

Romans die gaan over het Nederlands slavernijverleden zijn vaak geschreven vanuit het perspectief van de tot slaafgemaakten. In dit boek gaat het om een nazaat van slavenhouders die erachter komt dat haar

voorouders slaven bezaten en hoe dit verleden doorwerkt in het heden.

De roman Bijlhout en Bakkeljauw gaat over de inspanningen die Eva Spoor - en haar professor Ivo Tholen van Vlissingen - moeten doen om het slavenleven en het systeem van de Trans-Atlantische slavernij te doorgronden. Eva komt daarbij tot de ontdekking dat haar eigen Zeeuwse voorouders ook slaven bezaten.

Wat doe je wanneer je ontdekt dat jouw voorouders een paar eeuwen geleden veel geld verdienden aan de slaveneconomie? Bijlhout en Bakkeljauw is een roman over deze vraag, over slavernij en zwarte verzet, over prestige en witte erfschuld. En over hoe je daar nu mee om kunt gaan. Antropoloog Ivo Tholen van Vlissingen ziet zijn faculteit in gevaar komen nadat de leidende onderzoekster uit zijn team, Eva Spoor, onverwacht ontslag nam en verdween. Op dat moment zocht zij naar sporen van slavernij onder de bewoners van een plantage in een vroegere West-Indische kolonie. Wanneer Ivo haar veldnotities doorneemt maakt hij zich zorgen en besluit hij om naar die plantage af te reizen. Daar merkt hij dat Eva betrokken raakte in een conflict dat teruggaat

tot aan de tijd van de afschaffing van de slavernij en probeert hij te begrijpen welke ideeën en gedragspatronen leidden tot ons wrede koloniale verleden. Een boek dat je moet lezen!

Titel: Bijlhout en Bakkeljauw
Auteur Iman Sprenger
Omvang: 304 pagina's
ISBN: 9789090358932
Songline Uitgeverij
Prijs: € 20,00

Indië, betovering en desillusie

In Een verborgen geschiedenis die in 2019 verscheen verzamelde Thom Hoffman unieke niet eerder gepubliceerde foto's uit Nederlands-Indië die het geweten aanspreken. In deze fascinerende reis door de tijd voert de auteur ons mee door de complexe geschiedenis van de Nederlandse aanwezigheid in de Indische archipel. Hoffman liet zien dat de sfeer van nostalgie, tempo doeloe, het mythische Indië, een droombeeld blijkt dat niet altijd correspondeert met de werkelijkheid. Het schitterende boek werd verkozen tot winnaar van de Kleio Klasseprijs voor Beste Geschiedenisboek 2020.

In dit boek keert Hoffman terug naar Insulinde. Hoffmans jarenlange zoektocht naar het werkelijke Indië, vanaf het begin van de VOC tot aan de on-

afhankelijkheid van Indonesië, vindt zijn eindpunt in dit boek. 'Boven mijn jongensbed hing een Sumatraanse tijger.' Zo begint Thom Hoffmans fascinerende en beeldende reis door de tijd. Onder een imposante tijgerkop droomde hij als 13-jarige over het sepiagekleurde Nederlands-Indië, het land van zijn grootouders. Oma en opa overleden kort na elkaar. Hoe was hun leven in Indië geweest? Omdat Thom zijn lievelingsoma geen vragen meer kon stellen, ging hij op zoek naar antwoorden.

Geraakt door Couperus, Multatuli, Kousbroek, Kartini, Székely-Lulofs en andere schrijvers, en door films en documentaires, maakte Hoffman de afgelopen dertig jaar een persoonlijke reis. Hij begon met het verzamelen van boeken over Nederlands-Indië en hoe meer hij las, hoe duidelijker de contouren zich aftekenden van de kolonie onder Nederlands gezag, van de VOC tot aan de soevereiniteitsoverdracht in 1949. Een geschiedenis die ver uitstijgt boven het familieverleden.

Indië als decor voor betovering, mysterie en schandaal, maar ook het strijdtoneel voor opvattingen over verandering. Het Indonesisch vrijheidsstreven leefde op. Hoe ging Nederland daarmee om? Boeiende persoonlijkheden als Jacob Haafner, baron Van Hoëvell, Kartini, Tan Malaka, Hatta en Soekarno completeren een caleidoscopisch en vaak aangrijpend beeld. Een persoonlijk diepgaarend geschreven boek over de geschiedenis van het huidige Indonesië dat aangrijpt. Hij levert hiermee een boek af dat opnieuw in aanmerking komt voor een geschiedenisprijs.

Titel: Indië, betovering en desillusie.
Een persoonlijke zoektocht naar een verborgen geschiedenis
Auteur Thom Hoffman
Omvang: 752 pagina's
ISBN: 9789029096355
Uitgeverij J.M. Meulenhoff
Prijs: € 29,99

Peter Sanches

 peter.sanches